

Brevet är vidfäst Sigríd Kettilsdotters gåvobrev 1368 11/8 (DS nr 7757) och fastebrevet 1441 18/7 (SDHK nr 23862). Av breven framgår det att den egendom som avses är Boet i Stora Åby socken; jämför Th. Andersson i Namn och bygd 85 (1997), s. 129.

Thæt scal allom mannum vitærlikit vara at iak Kætil Jonsson riddara · stadhfæste thæt testament som min modhír Sighridh Kætils dottir gaf i Warafru hedhír til Watzstena klostir for sina siæll oc andra thera som hon var værskyldogh got fore gøra / Afhænde iac mik the sama goz oc minom aruom · oc thy sama Warafru klostre til æuærdheka ægho / Scriptum
5 Watzstena anno Domini M^occc^olxxxprimo, die Concepcionis beate Marie virginis · sub sigillo meo proprio.

Runt sigill av ofärgat vax, diameter 2,5 cm, sigillpåse av ofärgat tyg (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 208): S' Kettel Ionssone.

3 siæll] *Rättat från upprepat sina.* 4 Varafru] *Första bokstaven efter rättelse.* | æuærdheka] *Så för väntat æuærdhelika.*

10563

1381 december 9

Vadstena

Prästen Hinze Markman, syssloman för barnen vid hospitalet i Skänninge, säljer (på hospitalets vägnar) till Vårfruklostret i Vadstena för 8 mark svenska penningar i Mjölna i Vadstena socken (nu i Strå socken) 1 attung jord i det ena gårdet och ½ spann säde i andra gårdet. Egendomarna hade Ingeld, som bodde i Kedevad, lämnat som betalning då hans spetälska barn intogs på hospitalet. Utfärdaren avhänder sig och hospitalet egendomarna med alla tillagor, överlåter dem till Vårfruklostret i Vadstena på evig tid och ger härads hövdingen i Aska härad fullmakt att ge klostret fasta på jorden i enlighet med landslagen.

Utfärdaren ber Anders i Herrestad, prost i Skänninge, och prästen Tyrgils i Vadstena, att besegla tillsammans med honom själva.

Orig. på perg. (29,7 x 12,0 cm, uppveck 1,9 cm; 12 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 12043.

Regest: RPB nr 1659.

Om Hinze Markman se H. Schück, *Ecclesia Lincopensis* (1959), s. 296, not 82, s. 343 och 505; om tillnamnet se B. Sundqvist, *Deutsche und niederländische Personenbeinamen in Schweden bis 1420* (1957), s. 391 f.

Angående Anders i Herrestad och om preposituren i Skänninge se Schück, a.a., s. 217 f.

Prästen Tyrgils i Vadstena uppträder som sigillant i ytterligare två brev, 1382 5/12 (SDHK nr 12296) och 1392 19/1 (SDHK nr 14019). Se också C. Gejrot (utg.), *Vadstenadiariet* (1996), notis 86 och 102:2.

Angående hospitalet i Skänninge se A. Schück i *Skänninge stads historia* (2:a uppl. 1970), s. 99 f., och H. Schück, a.a., s. 244–246.

Alla the thætta bref hōra ælla see helsa iac Hinza Markman · præstir oc barnanna sysloman iuir Skæningis spital æuærdhelika medh warum Herra Ihesu Christo. Kænnis iac medh thæsso mino næruaranda brefwe mic haua salt Vara frw klostre i Watzstenum en attung

2 spital] *Bokstaven p efter rättelse.* 3 medh] *Över raden.*

iordh i Mylno i Watzstena sokn i ¹-andro gærdheno liggiande · oc et halft spanna sædhe i
 andro⁻¹ gærdheno · hulka iordh iac fik *medh* Jngældz barnom som spitælsk varo oc iac intok i 5
 spitælin oc thæn fornæmpde Jngældir bodhe i Kidhawadhi² hulka iordh iac salde fore atta
 markir swænska pæninga / Oc afhændir iac mic oc spitalenom the fornæmpdo iordh *medh*
 allom thæs tillaghom oc til eghnar Wara fru klostre i Watzstenum til æwærdhelike ægho / Oc
 gifwir jac hærædzhøfdhingianom i Aska hærædhe fult wald oc makt at fæsta halda klostreno
 thæssa fornæmpda iordh oc fulkomna æftir lanzsins laghum. Til vitnisbyrdh oc stadhfæstilsa / 10
 thæssa brefs bedhis iac hedhirlika manna jncighle / som ær herra Andrisa i Hærrastadhun
 Skæningis prouastir · oc herra Thorgiulsa³ / præstir i Watzstenum *medh* mino eghno jncighle
 / for thætta bref. Scriptum Vatzstena anno Domini M^occc^olxxxprimo, jn crastino Concep-
 tionis beate Marie virginis.

På baksidan: Domini Hinza Markman prouisoris hospitalis Skæningie Mølno 15
 K iii⁴
 Aska hærædh
 (halvt kors)

Sigill: nr 1 runt av brunt vax, diameter 2,5 cm (initialsigill, bokstaven H): + S' Hinrici x Markman;
 nr 2 endast sigillpåse av ofärgat tyg; nr 3 spetsovalt sigill, nu pulvriserat och insytt i påse av ofärgat tyg. 20

9 klostreno] Första bokstaven efter rättelse. 10 fornæmpda] Särskrivet for næmpda vid radskifte. 13 Vatzstena]
 Sista a efter rättelse från um. 14 virginis] Härefter radutfyllande tecken. 15 Domini ... 17 hærædh] Med olika
 händer.

¹⁻¹ D.v.s. 'den ena ... den andra', jfr Schlyter: Annar 5. ² Kedevad i Strå socken. ³ Om formen -giuls se A. Janzén i
 Nordisk Kultur VII, s. 105 och 175, not 437. ⁴ Vadstena klostrets brevsignum, se L. Sjödin i MRA 1939, s. 124.

10564

(1381 december 10)

(Vadstena)

Abbedissan och konventen i Vadstena kloster tillskriver ärkebiskop Birger (Gregersson) och tackar innerligt för den kärleksfulla omsorg med vilken mottagaren med fasthet ombesörjer klostrets ärenden, i synnerhet för vårfrupeningen som enligt Kristi föreskrift ska betalas av rikets allmoge till klostrets nytta, och för vilkens betalning mottagaren outtröttligt bemödar sig. Utfärdarna ber ödmjukt att ärkebiskopen med Guds hjälp ska försöka erhålla full bekräftelse på vårfrupeningen. Vidare önskar man att den gudomliga mildheten i motsvarande mån ska återgälda ärkebiskopen för saliga Birgittas rimofficium, som han nyligen skickat till klostret, och för all den kärlek som ärkebiskopen hyser till deras moder och skyddshelgon Birgitta och till allt som hör till henne och klostret. Utfärdarna meddelar att man skickat brev med suppliker till Nils Johansson Helsing och Lars Stefansson, prebendater vid ärkebiskopens domkyrka, för att utkräva och insamla vårfrupeningen, och man ber ärkebiskopen att bistå dem i detta ärende. Vidare meddelas att man nyligen mottagit goda nyheter från Rom om att påven Urban VI befinner sig väl i alla avseenden och att den avfalliga drottningen av Neapel tillsammans med andra motståndare till samme påve har motgångar på alla håll. Utfärdarna har för